EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2015
COM(2015) 251 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa vykonávania hlavných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov, ktorých menou je euro

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa vykonávania hlavných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov, ktorých menou je euro

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 v spojení s článkom 121 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,[3]

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Udržiavanie a posilňovanie rozvoja eurozóny si vyžaduje nepretržité politické úsilie na podporu vyrovnanej úpravy v súkromnom a verejnom sektore a na zvýšenie rastového potenciálu hospodárstva v strednodobom až dlhodobom horizonte. Aj keď v eurozóne prebieha hospodárske oživenie, brzdia ho pretrvávajúce dôsledky nedávnych hospodárskych a finančných kríz vrátane prebiehajúcej obnovy vonkajšej rovnováhy, vysokých úrovní verejného a súkromného dlhu a súvisiacich tlakov na znižovanie pákového efektu, pretrvávajúcich štrukturálnych nepružností na národných trhoch práce a produktových trhoch, vysokej nezamestnanosti a nízkej dôvery, ako aj pretrvávajúcich slabých investícií. Pokrok pri vykonávaní reforiem stanovených v odporúčaniach pre jednotlivé členské štáty doteraz nebol dostatočne ambiciózny.

(2) Eurozóna je viac než len súhrn jej členov. Ekonomiky v eurozóne sú úzko prepojené, čím sa zdôrazňuje potreba výraznejšej koordinácie fiškálnych, finančných a štrukturálnych politík. Orientácia politiky na úrovni eurozóny by mala podporovať rast a pritom zabezpečovať, aby nedošlo k ohrozeniu pokroku dosiahnutého pri obnovovaní rovnováhy. Členské štáty eurozóny majú osobitnú zodpovednosť za

[1] Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 251.

účinné vykonávanie rámca správy hospodárskych záležitostí, ktorý sa v posledných rokoch výrazne posilnil. To si vyžaduje silnejší tlak zo strany ostatných krajín na podporu vykonávania vnútroštátnych reforiem a fiškálnej obozretnosti. Takisto si to vyžaduje rozsiahlejšie posudzovanie vnútroštátnych reforiem z perspektívy eurozóny, osvojenie si potenciálnych účinkov presahovania a stimuláciu politík, ktoré majú osobitný význam pre riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie.

(3) Uskutočňovanie ambicióznych štrukturálnych reforiem, ktoré modernizujú ekonomiky a zvyšujú konkurencieschopnosť a rastový potenciál, zatiaľ nie je v eurozóne dostatočné. Rozsah nerovnováh spred krízy, postavenie v rámci hospodárskeho cyklu a dostupný fiškálny priestor sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia. Napriek zlepšeniam na trhoch práce a určitému pokroku v reformách na zlepšenie odolnosti trhov práce pretrváva vysoká miera nezamestnanosti a riziko dlhodobej nezamestnanosti sa čoraz viac prehlbuje, čím sa ešte viac zhoršuje sociálna situácia v najzraniteľnejších krajinách. Prebieha síce obnova vonkajšej rovnováhy, no pokrok má asymetrický ráz a nedochádza k úprave vysokých prebytkov bežného účtu. Ambiciózne štrukturálne reformy pracovného a produktového trhu by uľahčili potrebné hospodárske úpravy v rámci eurozóny a podporili by rast v krajinách, ktoré ich uskutočňujú. Zvyšovaním zamestnanosti a znižovaním cien pre spotrebiteľov reformy zároveň prispievajú aj k vyššej miere sociálneho začlenenia. Štrukturálne reformy – ak sa uskutočňujú spoločne vo všetkých členských štátoch – sú prínosom pre eurozónu ako celok prostredníctvom pozitívnych účinkov presahovania cez obchodné a finančné kanály. Toto by podporilo vhodné rozhodnutia politiky aj vo zvyšku eurozóny. Tematické diskusie Euroskupiny môžu napomôcť tento proces pomocou posudzovania a referenčného porovnávania reforiem a ich dosahu na eurozónu ako celok. Dá sa to dosiahnuť pomocou ponaučenia sa z najlepších postupov, dohody o spoločných zásadách pre dobré reformy a tlaku zo strany ostatných krajín. Obzvlášť dôležité vzhľadom na proces adaptácie na národnej úrovni, a teda aj fungovanie eurozóny, je pravidelné sledovanie pokroku reforiem v členských štátoch, v ktorých existujú nadmerné nerovnováhy a nerovnováhy, ktoré si vyžadujú rozhodné opatrenia.

(4) Jednou z kľúčových výziev politiky, ktorým čelí eurozóna, je zníženie dlhu verejných financií pomocou realizácie fiškálnej zodpovednosti. Fiškálna situácia v eurozóne sa vďaka konsolidačnému úsiliu v uplynulých rokoch zlepšila, ale koordinácia fiškálnych politík je aj naďalej nedostatočná. Viaceré členské štáty eurozóny stále musia pokračovať vo fiškálnych úpravách v záujme zníženia veľmi vysokej úrovne dlhu. Iné krajiny majú väčší manévrovací priestor a mohli by ho využiť na podporu domáceho dopytu s osobitným dôrazom na investície; podporil by sa tým rast a aj eurozóna ako celok. Pružnosť zakotvená v pravidlách Paktu stability a rastu umožňuje členským štátom uľahčiť štrukturálne reformy a investície a zároveň dodržiavať spoločne dohodnuté pravidlá. Fiškálne stratégie zatiaľ dostatočne nepodporujú rast. Na strane príjmov existuje napriek zvýšenej koordinácii v Euroskupine ďalší priestor na zlepšovanie efektívnosti daňových systémov a znižovanie daňovo-odvodového zaťaženia práce. Na strane výdavkov je potrebný väčší dôraz na verejné investície založené na dôkladnej analýze nákladov a prínosov, ako aj na ďalšie verejné výdavky so silnými a pozitívnymi účinkami na rast. Z preskúmaní výdavkov vyplýva značná potreba zvýšenia efektívnosti vo verejnej správe. Riadne fungujúce vnútroštátne fiškálne rámce budú tento proces podporovať.

(5) Podmienky na finančnom trhu v eurozóne sa zlepšujú, poskytovanie úverov súkromnému sektoru však zostáva utlmené a finančné trhy zostávajú fragmentované.

To brzdí investície v eurozóne. V dôsledku toho sa otvorila široká investičná medzera, a to aj napriek tomu, že investičné potreby existujú tak v oblasti hmotných, ako aj v oblasti nehmotných investícií. Investičný plán EÚ ponúka možnosti mobilizovať investície a nasmerovať ich na produktívne účely. Dosah investičného plánu a rozšíreného programu ECB na nákup aktív však bude výraznejší, ak budú sprevádzané opatreniami v širšom finančnom sektore na obnovenie úverových tokov, prehĺbenie kapitálových trhov a zvýšenie dlhodobého financovania hospodárstva. Prebieha dobudovanie bankovej únie, ktorú bude podporovať uplatňovanie jednotného súboru pravidiel a jednotného regulačného prístupu. Vďaka lepšie integrovaným a efektívnejšie fungujúcim kapitálovým trhom by sa zmobilizovali ďalšie finančné prostriedky potrebné na investície, znížila by sa závislosť európskeho hospodárstva od bánk a ešte viac by sa vyvážili a stabilizovali jej finančné štruktúry.

(6) Napriek nedávnym úspechom pri posilňovaní štruktúry HMÚ si súčasné výzvy vyžadujú pokrok pri dokončovaní jej podoby. Ďalší rozvoj HMÚ si bude vyžadovať postupný prístup, ktorý v sebe kombinuje disciplínu a solidaritu. Predseda Komisie, spoločne s predsedom Európskej rady, prezidentom Európskej centrálnej banky, predsedom Európskeho parlamentu a predsedom Euroskupiny, pripraví ďalšie kroky zamerané na lepšiu správu hospodárskych záležitostí v eurozóne,

TÝMTO ODPORÚČA, aby členské štáty eurozóny v rokoch 2015 až 2016 prijali opatrenia v rámci Euroskupiny s cieľom:

1. Využívať tlak zo strany členských krajín na podporu štrukturálnych reforiem, prostredníctvom ktorých sa uľahčí náprava veľkých vnútorných a vonkajších dlhov a ktoré podporia investície. Pravidelne posudzovať plnenie reforiem v tých členských štátoch, v ktorých existujú vážne nerovnováhy. Pokračovať v pravidelnom tematickom posudzovaní štrukturálnych reforiem. Do jari 2016 prijať rozhodnutia o nadviazaní na koordinačné cvičenie zamerané na zníženie vysokého daňovo-odvodového zaťaženia práce a o reforme trhov so službami.

2. Koordinovať fiškálne politiky, aby sa zabezpečilo, že celkové zámery fiškálnej politiky eurozóny sú v súlade s rizikami udržateľnosti a cyklickými podmienkami. Do jari 2016 zorganizovať tematické diskusie o zlepšení kvality a udržateľnosti verejných financií so zameraním najmä na prioritizáciu hmotných a nehmotných investícií na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ a o prispôsobení daňových systémov tak, aby vo väčšej miere podporovali rast. Monitorovať účinné fungovanie nedávno posilnených národných fiškálnych rámcov.

3. Zabezpečiť včasnú finalizáciu následných opatrení v nadväznosti na komplexné posúdenie uskutočnené Európskou centrálnou bankou, vykonávanie smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, dokončenie ratifikácie medzivládnej dohody o jednotnom fonde na riešenie krízových situácií a zabezpečiť, aby bol tento fond plne funkčný od januára 2016. Podporovať opatrenia na prehĺbenie trhového financovania, zlepšenie prístupu k finančným prostriedkom pre MSP a na vytvorenie alternatívnych zdrojov financovania. Podporovať ďalšie reformy národných rámcov pre platobnú neschopnosť.

4. Pokročiť v práci na prehlbovaní hospodárskej a menovej únie a prispieť k zlepšeniu rámca pre hospodársky dohľad v kontexte správy o ďalších krokoch pre lepšiu správu hospodárskych záležitostí v eurozóne pripravenej predsedom Junckerom v úzkej spolupráci s predsedom Tuskom, predsedom Schulzom, prezidentom Draghim a predsedom Dijsselbloemom a jej následných opatrení.

V Bruseli

Za Radu
predseda